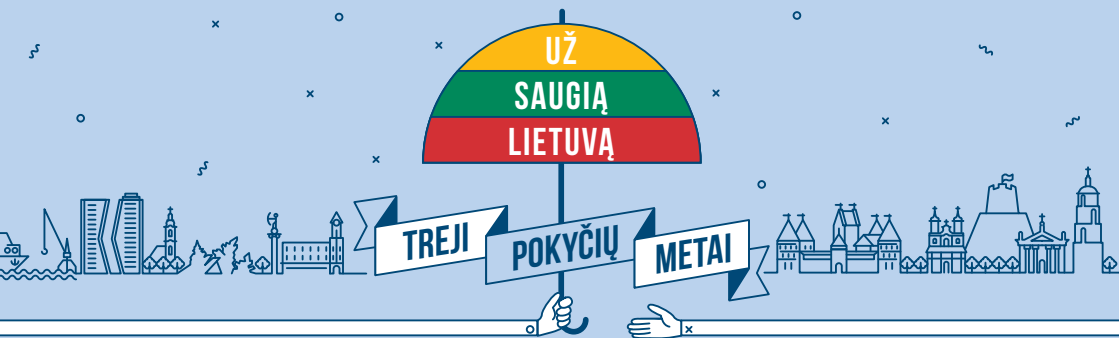

**TREJI
POKYČIŲ
METAI**

KAMPANIJA SKAIČIAIS:

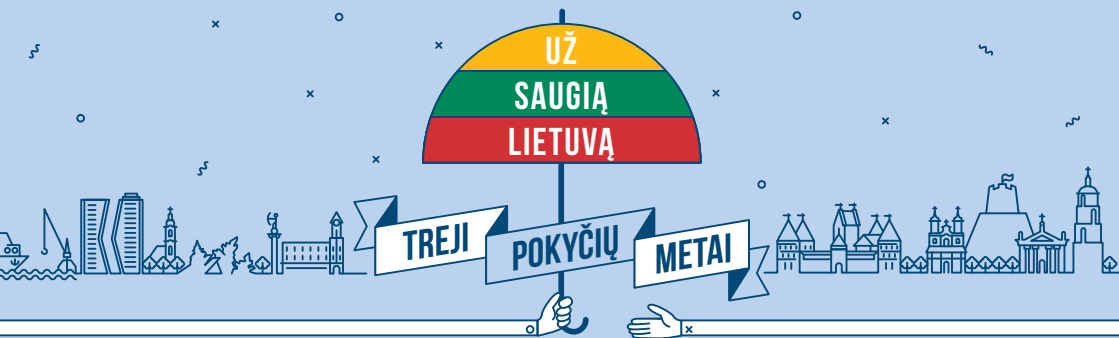
- **65** Prezidentės **vizitai ir susitikimai** kampanijos tema.
- Priimtos **9** Prezidentės inicijuotos **įstatymų pataisos**.
- Užregistruota beveik **tūkstantis** gerųjų **iniciatyvų**.
- Kampanijos **specialistų ir ekspertų komanda** susitiko su visomis **60 savivaldybių**.
- Kampanijos ir verslo iniciatyva **įsteigta 15 naujų dienos centrų**, keliasdešimt jų veikla sustiprinta (nuo 2016 m. iš viso atidaryti 135 nauji vaikų dienos centrai).
- Sukurtas **interaktyvus testas** „Įveik patyčias“, kurį atliko **13 tūkst.** moksleivių.
- Įkurta „**Tėvų linija**“ – suteikta beveik 2000 profesionalių konsultacijų telefonu.
- Įvykdyta **10 socialinių kampanijų** patyčių ir smurto prevencijos temomis.
- „Padovanok vaikui vasarą“ – užtikrintos **turiningos atostogos** daugiau nei **10 tūkst. vaikų**.
- **25 kampanijos ambasadoriai** – žinomi šalies žmonės.

”

LIETUVOJE SUSIKAUPĖ PERNELYG DAUG SUNKIŲ IR SKAUDŽIŲ SOCIALINIŲ PROBLEMŲ, KURIOS TVINKO NE VIENĄ DEŠIMTMETĮ IR TAPO DIDELIU SKAUDULIU. DĖL TO SKAUDA ŠIRDĮ KIEKVIENAM ŽMOGUI, SUVOKIANČIAM, IKI KOKIOS PAVOJINGOS RIBOS PRIARTĖJOME. POKYČIAMS REIKIA VISŲ PAGALBOS“, —

2016 m. sakė Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, paskelbdama nacionalinės socialinio saugumo kampanijos „Už saugią Lietuvą“ pradžią.

Per trejus metus į ją įsijungė visos 60 savivaldybių, nevyriausybines organizacijos, per 70 verslo įmonių, diplomatinės atstovybės, tarptautinės organizacijos, žiniasklaida, kampanijos ambasadoriai tapo žinomi šalies žmonės. Užregistruota beveik tūkstantis iniciatyvų, atliepančių kampanijos tikslus: mažinti smurtą, žalingas priklausomybes, savižudybes, skatinti vaikų globą šeimose ir įvaikinimą.

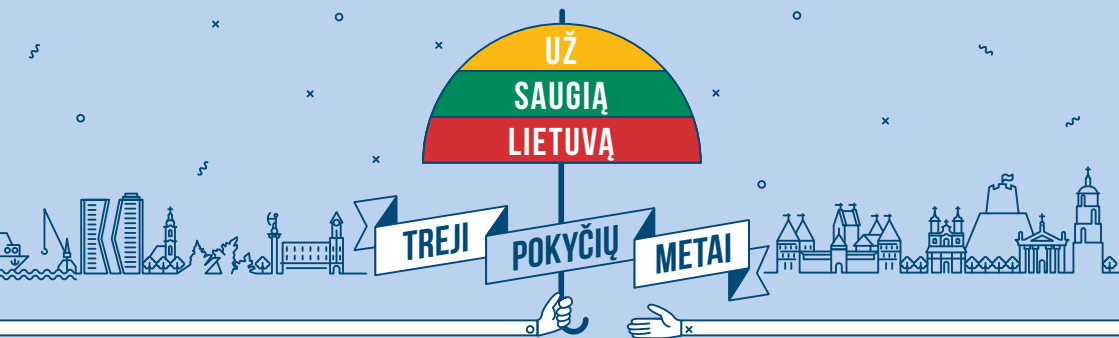

LIETUVA – BE GLOBOS NAMŲ

- **Pradėta reali vaikų globos sistemos pertvarka.** Pertvarkoma 19 vaikams skirtų globos įstaigų, per 260 vaikų perkelti į bendruomeninius globos namus. Nuo 2014 m. vaikų globos įstaigose sumažėjo 33 procentais.
- **Įteisinta profesionalių budinčių globotojų veikla.** Šiuo metu visoje Lietuvoje jau yra 191 budintis globėjas, jų šeimose auga 188 vaikai.
- **Įsivaikinti tapo lengviau.** Įvesta centralizuota vaikų globos apskaita, apibrėžtos aiškios tėvų valdžios ribojimo taisyklės ir terminai, užtikrinta tėvystės išmoka įtėviams.
- **Per trejus kampanijos veiklos metus vaikų dienos centrų skaičius išaugo nuo 250 iki 387** ir juos lanko beveik 10 tūkst. sunkumus patiriančių vaikų. Vis dėlto dar trūksta apie 110 naujų centrų. Kampanija „Už saugią Lietuvą“ kartu su partneriais ženkliai sustiprino vaikų dienos centrų tinklą Lietuvoje, siekdama užtikrinti vaikų saugumą.

SUTELKTA KOVA SU SMURTU IR PATYČIOMIS

- **Pradėtos patyčių prevencijos programos mokyklose.** Įsigaliojus Prezidentės inicijuotoms pataisoms, net 75 proc. mokyklų vykdo privalomas smurto ir patyčių prevencijos programas, psichologinės pagalbos paslaugos mokiniams tapo lengviau prieinamos, o reagavimas į patyčias – privalomas. Patyčių lygis, per visą nepriklausomybės laikotarpį buvęs stabiliai aukštas, pagaliau šiemet pajudėjo žemyn.
- **Vaikų apklausos turi vykti tik su psichologais.** Įstatymu įtvirtinta, kad nepilnamečių liudytojų ir nukentėjusiųjų apklausas privalu vykdyti dalyvaujant psichologui ir vaiko teisių apsaugos specialistui.
- **Smurtą patiriančioms moterims – visapusė pagalba ir parama.** Efektyviai įgyvendinant Prezidentės inicijuotas Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo pataisas, daugėja ir pranešimų apie patiriamą smurtą, ir pagalbos galimybių.
- **Į kovą su smurtu artimoje aplinkoje įsitraukia visuomenė.** Siūlomi įkvepiantys projektai, mentorystės programos, socialinės kampanijos ir reali pagalba ištikus krizei specializuotos pagalbos centruose.

LIETUVA VADUOJASI NUO PRIKLAUSOMYBIŲ IR SAVIŽUDYBIŲ

Mokomės padėti krizės ištiktiems žmonėms:

- **Savivalda telkiasi kovai su alkoholizmu.** Kampanijos suburtos specialistų komandos sukurtas kovos su alkoholizmu modelis diegiamas Varėnoje, Ukmergėje, Elektrėnuose, Tauragėje, Kelmėje, Naujojoje Akmenėje, Alytaus rajone. Kiti miestai taip pat vykdo įvairias priemones kovai su alkoholizmu.

Sergamumas sumažėjo iki 18 tūkst. atvejų 100 tūkst. gyventojų.

(2016 m. 59,6 atvejai 100 tūkst. gyventojų, 2017 m. – 41,6 atvejai 100 tūkst. gyventojų).

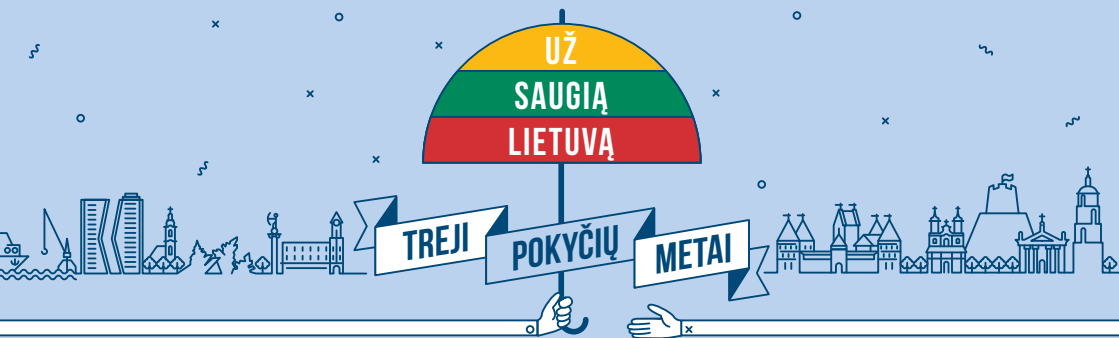
Sėkmingai taikomas kampanijos ekspertų ir partnerių sukurtas reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmas:

- 9-ios savivaldybės iš 60-ies turi reagavimo į savižudybės grėsmę ir krizę patiriančius asmenis algoritmus; 57-iose savivaldybėse iš 60-ies suteikiamos ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugos.
- Daugėja savižudybių prevencijos programų Kupiškio, Vilniaus, Kauno, Kelmės, Zarasų, Šilalės, Raseinių savivaldybėse. Savivaldybėse organizuojami savižudybių prevencijos mokymai „SAFETALK“.

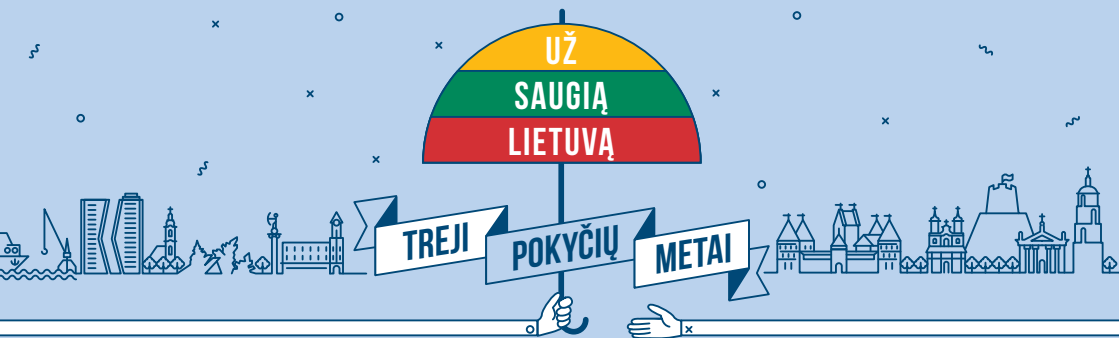
2019 m. fiksuojamas 17 proc. mažesnis savižudybių skaičius, nei buvo prieš trejus metus.

(2016 m. nusižudė 823, 2017 m. – 748, 2018 m. – 683 asmenys).

SVARBIAUSIOS INICIATYVOS IR PROJEKTAI

- **„Padovanok vaikui vasarą“** subūrė visuomenę, verslo įmones ir valstybines įstaigas tam, kad vaikai iš sunkumų patiriančių šeimų vasaros atostogas leistų saugiai ir turiningai. Įvairias išvykas, ekskursijas, dienos stovyklas dovanavo visa Lietuva. Išaugusi akcija taip pat tapo aktuali per rudens ir žiemos atostogas. Per trejus metus į pirmąsias stovyklas išvyko daugiau nei 10 tūkst. vaikų.
- **Prezidentės iniciatyva įsteigta pirmoji nemokamas konsultacijas teikianti „Tėvų linija“.** Nuo jos starto suteikta arti 2000 profesionalių konsultacijų telefonu.
- **Sukurtas interaktyvus testas „Įveik patyčias“, padedantis atpažinti ir įveikti patyčias. Jį jau atliko 13 tūkst. moksleivių.**
- **Dingusių vaikų paieškai – pažangiausias priemonės.** Prezidentės iniciatyva, bendradarbiaujant su „Facebook“, Lietuvoje, pirmoje iš Šiaurės šalių, pradėjo veikti elektroninė socialinių tinklų vaikų paieškos sistema „Amber Alert“, kuri skubiai informuoja dingus vaikui.
- **Į socialinės rizikos šeimoms orientuotas projektas „Įkvėpk“** per vasarą aplankė 10 šalies regionų ir drąsino smurtą patyrusius žmones, vietas bendruomenes, verslą, nevyriausybinės organizacijas, savanorius ir vietas savivaldą spręsti įsisenėjusias priklausomybių ir smurto problemas.
- **„Misija Laplandija“ suteikė galimybę 200 vaikų, augančių globos namuose arba daugiavaikėse šeimose, susitikti su Kalėdų Seneliu Laplandijoje.**
- Per akciją **„Kalėdų naktį tylią“** rinktos lėšos ankstukams gydyti ir naujam vaikų dienos centrui įkurti.
- **„Circle K Lietuva“ tapo pirmąja įmone šalyje, tikslingai skyrusia lėšų naujiems vaikų dienos centrams kurti ir socialinių darbuotojų mokymams.** Per trejus metus įmonė įsteigė 7 dienos centrus.
- **LIDL pradėjo unikalią taromatų akciją, siūlančią depozitą už gražinamą tarą paaugoti vaikų dienos centrams.** Žmonių paaugotas lėšas LIDL padvigubina. Per pusantrų metų surinkta ir nevyriausybiniams organizacijoms perduota daugiau nei 60 tūkst. eurų.
- **Per trejus metus visoje Lietuvoje transliuota 10 socialinių reklamų, skirtų smurto ir patyčių prevencijai,** – su partneriais vykdytos akcijos „Moterys moterims“, „Atpažink pyktį“, „Kartu mes galime sustabdyti patyčias!“, „Blogų vaikų nebūna“, „Matai – esi atsakingas“ ir kitos. Bendradarbiaujant su festivaliais „Scanorama“, „Kino pavasaris“, „Nepatogus kinas“, organizuotos diskusijos ir susitikimai.

”

KAMPANIJA „UŽ SAUGIĄ LIETUVĄ“ ĮRODĖ, KAD REALŪS SOCIALINIAI POKYČIAI ŠALYJE ĮMANOMI. DAUGYBĖS ŽMONIŲ PASTANGOMIS LIETUVA IMA BUSTI IŠ ABEJINGUMO – JAU KEIČIAMĖS PATYS IR PADEDAME KEISTIS KITIEMS.“

Dalia Grybauskaitė

Lietuvos Respublikos Prezidentė

